

הת (אילת) 35718-12-24 - דניאל מובלנוב נ' מדינת ישראל

ה"ת (אילת) 35718-12-24 - דניאל מובלנוב נ' מדינת ישראלשלום אילת

ה"ת (אילת) 35718-12-24

דניאל מובלנוב

נגד

מדינת ישראל

בית משפט השלום באילת

[21.04.2025]

כבוד השופט סמי ישראל

החלטה

1. החלטה זו עניינה בבקשה לשחרור תפוסים שהוגשה ע"י המבקש ביום 12/12/24 ובתגובה לה - שהגישה המשטרה, לפיה התפוסים לא יוחזרו למבקש הואיל והתיק נמצא בחקירה. טענות המבקש:
 2. ביום 10/6/24 נחקר המבקש תחת אזהרה ושחרר בתנאים מגבילים. כחלק מהחקירה, נתפסו מכלי גז קצפות השייכים למבקש ונרכשו על פי דין לצורך לגיטימי.
 3. מאז ועד היום, חלפו למעלה מ-180 ימים, לא הוגשה כל בקשה להמשך החזקת התפוסים, ומדובר ברכוש ששווי רב ואין כל עילה להמשך תפיסתו.
 4. המבקש פנה למשיבה בבקשה להשבת התפוסים, ונענה ביום 5/11/24 כי החקירה טרם הסתיימה והיחידה החוקרת מתנגדת להשבת התפוס.
 5. המבקש בחקירתו מסר גרסה לעניין ההחזקה, וכן מסר אישור על כך שרכש את גז הקצפות באופן חוקי. טענות המשיבה:
 6. המשיבה מתנגדת לבקשה להשבת התפוס הואיל והתיק נמצא בחקירה.
 7. בניגוד לטענת ב"כ המבקש הוגשה בקשה לבית המשפט להארכת מועד החזקת התפוס.
 8. מחומר החקירה עולה כי התפוס לא הוחזק לצורך לגיטימי.
- דיון במעמד הצדדים מיום 5/3/25:

9. בדיון שהתקיים ביום 5/3/25 טען ב"כ המבקש כי היה על היחידה החוקרת לפנות למחזיק החפץ קודם לפניה לבית המשפט בבקשה להארכת מועד להחזקת תפוסים וכן לאפשר דיון במעמד שני הצדדים, שכן לא מדובר בבקשה לצו תפיסה שנעשה במסגרת חקירה סמויה. נטען כי ספק או הבקשה הוגשה על פי הנהלים וייתכן שהוגשה רק בשל העובדה שפנה ליחידה החוקרת.
10. לגופה של בקשה, המסגרת הנורמטיבית של ההליך היא סעיף 34 לחסד"פ, למשטרה ניתנת הזכות להחזיק תפוסים עד 6 חודשים וזאת על מנת לעמוד על מספר תכליות. במקרה שלפנינו נטען כי אין תכלית להחזקת התפוסים. עוד הוסיף ב"כ המבקש כי ככל שהתכלית הינה מניעתית, המבקש באמצעות בא כוחו יחזיר את התפוסים ליבואן. וככל שהתכלית הינה לשם חילוט עתידי לצורך הגשת כתב אישום, היו צריכים להציג איזה פעולות חקירה ישנן.
11. יתרה מכך, מדובר בסחורה מתכלה, בדומה לכלי רכב, היום היא שווה, אך יכול להיות שעוד שנה כשהמשטרה תבין שהתיק הגיע למבוי סתום, לא ניתן יהיה עוד להשתמש בסחורה. גם אם ייקבע כי המבקש החזיק בסחורה בצורה לגיטימית או שצריך להחזיר לו את הקניין שלו, יכול ויגרום מצב שבו הוא לא יוכל עוד להשתמש בה ובכך תיגרם למבקש פגיעה שלא לצורך.
12. היה צריך לערוך דיון במעמד הצדדים, או שהיה על המשטרה להראות אילו פעולות בוצעו אילו לא בוצעו וכך בית המשפט היה יכול להחליט כמה ארכה ליתן.
13. היחידה החוקרת לא יכולה לתפוס קניין של אדם כשאין הצדקה ממשית ומבלי שתהיה על כך ביקורת שיפוטית. היחידה החוקרת צריכה לפנות למחזיק ולידע אותו שרוצים להגיש בקשה להארכה, כך גם לפי הנהלים של המשטרה. ב"כ המבקש הפנה לפסיקות בנושא.
14. ההליך החקירתי צריך להיות קצוב כאשר לא ראוי להחזיק את התפוסים לפרק זמן ממושך.
15. מנגד, נציג המשטרה טען כי התפוסים הם לב החקירה, מדובר במשטחים שלמים של גז קצפות, החשוד נחקר והגרסה שמסר לא מתיישבת עם ההיגיון והראיות והתיק עדיין בחקירה ומבוצעות בו פעולות חקירה שהאחרונה בוצעה ביום 11/2/25.
16. יתרה מכך, ברגע שיוחזר המוצג יגמר התיק. הפרקטיקה של הארכת תוקף מוצגים בוצעה כהלכה כאשר כל הנהלים נשמרו והבקשה הוגשה כדין ובזמן. היחידה החוקרת עומדת בסדרי הדין.
17. ב"כ המבקש טען כי הואיל ונציג המשטרה הגיע לדיון בלי תיק החקירה, בית המשפט לא יכול לבחון את הטענות שהעלה. בנוסף, מבהיר כי מדובר בגז קצפות אשר אין איסור חוקי להחזקתו והוא אינו מופיע בפקודת הסמים המסוכנים.
18. ב"כ המבקש הפנה לסעיף 16 לפקודת המטה הארצי שעניינה תפיסת חפצים הקשורים לעבירה וטיפול בהם. דיון במעמד הצדדים מיום: 24/3/25
19. בדיון שהתקיים ביום 24/3/25 חזר ב"כ המבקש על הטענות שהועלו הן בבקשה והן בדיון הקודם והוסיף כי הגיש לתיק את הנוהל והפסיקה אליהם הפנה את בית המשפט. עוד הוסיף כי גם החשבונות מאת הספק תיסרק לתיק. ב"כ המבקש ביקש כי יצוין שהחזקת המוצגים אינה חוקית.
20. מנגד, נציג המשטרה טען כי לאחר הדיון בוצעה בדיקה למוצגים ונמצא כי תוקפו של הגז הינו עד לשנת 2029. עוד הפנה נציג המשטרה למסמכים בתיק החקירה אשר לטענתו שומטים את הקרקע מאחורי כל הטיעונים שהועלו בדיון הקודם ומצריכים פעולות חקירה נוספות. על כן, טען כי יש לדחות את הבקשה.

דיון והכרעה:

21. לאחר שבחנתי את טענות הצדדים, עיינתי בתיק החקירה וכן שמעתי את הצדדים בדיונים שהתקיימו בפניי, מצאתי כי קיימת התשתית הראייתית המספקת שהייתה נחוצה לתפיסת התפוסים ולהמשך ההחזקה בהם בהתאם לדרוש על פי הוראות הדין ובאתי לכלל מסקנה כי יש לדחות את הבקשה בשלב זה.
22. ראשית, בשלב בו טרם הוגש כתב אישום והחקירה טרם הסתיימה הרף הראייתי הנדרש הינו יסוד סביר להניח כי נעברה עבירה.
23. סוגיית תפיסת החפצים מוסדרת בפרק הרביעי, בסעיפים 32-42 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], תשכ"ט-1969 (להלן: "פקודת סדר הדין הפלילי").
24. הוראות פקודת סדר הדין הפלילי המתירות תפיסת חפצים נועדו לשרת שלוש תכליות עיקריות שונות: תפיסה למטרת מניעה עתידית של ביצוע עבירה; תפיסה למטרת חילוט; ותפיסה לצורך הצגת החפץ כראיה בבית המשפט (ראה בש"פ 342/06 חברת לרגו עבודות עפר בע"מ נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 12.3.2006)).
25. ככלל, תפיסת החפצים מתבצעת במקרים רבים בשלב מקדמי ביותר של ההליך הפלילי, בשלב שבו טרם גובשה מלוא התשתית הראייתית. סעיף 35 לפקודת סדר הדין הפלילי קובע כי המשטרה רשאית לשמור את התפוסים עד אשר יוגש לבית המשפט כתב אישום תוך שישה חודשים ממועד התפיסה, עליה להחזיר את התפוסים לאדם ממנו נתפסו או לפנות לבית המשפט בבקשה להאריך החזקה בתפוסים.
26. עם התקדמות ההליך הפלילי עשויה להשתנות נקודת האיזון בין מידת הפגיעה בבעל התפוסים, לבין התכליות המצדיקות המשך ההחזקה בתפוסים. על כן, הורה המחוקק כי בחלוף שישה חודשים מהתפיסה, וככל שמבוקש להמשיך להחזיק בתפוסים, הצידוק להמשך התפיסה יבחן על ידי בית המשפט.
27. פקודת סדר הדין הפלילי שותקת באשר לסדרי הדין על פיה יתנהלו ההליכים המוסדרים בפקודה. משלא נקבעו בחיקוק ספציפי סדרי הדין, הרי שסעיף 2 לחסד"פ קובע כי יחולו סדרי הדין שנקבעו בחסד"פ. סעיף 3 לחסד"פ קובע כי "בכל עניין של סדר דין שאין עליו הוראה בחיקוק, ינהג בית המשפט בדרך הנראית לו טובה ביותר לעשיית צדק".
28. בית המשפט העליון התייחס לא אחת לשיקולים הנדרשים על מנת להחזיק בתפוס טרם הגשת כתב אישום וכפי שנקבע בבש"פ 342/06 חברת לרגו עבודות עפר בע"מ נ' מדינת ישראל:

- "נדרשת, איפוא, בחינה שלה שתי פנים: האם המשך החזקת התפוס בידי המשטרה משרת תכלית המשתלבת עם מקור סמכות לתפיסה; אם שאלה זו תיענה בחיוב, האם ניתן לשחרר את החפץ באופן ובתנאים ששיגו במשולב ובאורח מידתי ומאוזן את תכלית התפיסה, מחד, ואת מימוש זכות הקניין של הפרט מנגד ... עקרונות הדין בדבר תפיסת חפצים בידי המשטרה מחייבים החלת אמות מידה חוקתיות ביישומם. פירוש הדבר, כי חייב להימצא מקור סמכות לעצם תפיסת החפץ בידי המשטרה. מקור כזה עשוי להישען על טעם מניעתית; על צפי בדבר חילוטו בתום המשפט; או על הצורך בו כראייה במשפט. קיומו של מקור סמכות לתפיסת החפץ מלכתחילה אינו מצדיק בהכרח את המשך החזקתו לאורך זמן, ויש לבחון האם מתקיימת עילה להמשך תפיסתו בחלוף זמן ואם כן, האם קיימת "חלופת תפיסה" נאותה, העשויה להגשים בעת ובעונה אחת את תכלית התפיסה בלא פגיעה בלתי מידתית בבעל הקניין. מקום בו ניתן למצוא נוסחת איזון נאותה כאמור, ראוי להחילה, תוך שחרור התפוס אגב קביעת תנאים מדיניים הולמים להגשמת תכלית משולבת של הגנה על האינטרס הציבורי ושמירה על זכויות הפרט".
29. לנוכח האמור, אין מקום לקבל פרשנות לפיה מקור הסמכות לתפיסת חפץ מצדיק בהכרח את המשך החזקתו לאורך זמן, זאת אף אם מקור הסמכות נעוץ בטעם מניעתית, הנחה סבירה בדבר חילוטו בתום המשפט או צורך בו כראיה במשפט. יש לבחון האם מתקיימת עילה להמשך תפיסתו בחלוף הזמן, ואם כן האם קיימת "חלופת תפיסה" נאותה, העשויה להגשים בעת ובעונה אחת את תכלית התפיסה בלא פגיעה בלתי מידתית בבעל הקניין.
30. בבואו של בית המשפט להכריע בשאלת שחרור תפוס, יש לערוך איזון שיש בו מחד, להבטיח למשיבה את האפשרות לחילוט עתידי ו/או הצורך בו כראיה במשפט, ומנגד יש להבטיח כי המבקש לא יסבול מאסון כלכלי בלתי הפיך או מפגיעה בלתי מידתית בזכות הקניין שלו.
31. כידוע, במסגרת בקשה להשבת תפוס בהתאם לסעיף 34 לפקודת סדר הדין הפלילי, בית המשפט אינו נדרש לקביעות עובדתיות סופיות, כאשר טענות אלו צריכות להתברר בהמשך החקירה, שכאמור טרם באה לכדי סיום. כל שכן מדובר בהליך ביניים קצר, שנועד ליתן הוראות וסעדים זמניים ביחס להמשך החזקת התפוס.
32. בענייננו, לאחר שעיינתי בתיק החקירה, בחנתי את הראיות ובין היתר את גרסת המבקש וראיות נוספות בתיק, סבורני כי קיים יסוד סביר לחשש כי המבקש יבא את גז הקצפות במטרה למכור אותם לשימוש כחומר מסוכן, ולא כייעוד היבוא. יתרה מכך, עוד נראה כי המבקש לא הציג כל מסמך המלמד על צורך לגיטימי בהחזקת התפוסים.
33. בהקשר זה אפנה לדו"ח הסודי אשר מחזק את החשש הסביר. ועוד אפנה לחקירותיו של המבקש, במסגרתן הציג המבקש גרסאות סותרות במענה לשאלות שנשאל ולא זכר לומר ממי בדיוק קנה את הסחורה.
34. באשר לעילת התפיסה, העילה המרכזית במקרה זה מניעת הפצת הגז כחומר מסוכן, על מנת שלא יגיע לשימוש של הציבור.
35. עילה נוספת במקרה זה היא הצורך בו כראיה במשפט במידה ויוגש כנגד המבקש כתב אישום.
36. לעניין הטענה לפיה היחידה החוקרת מחזיקה את המוצגים שלא כחוק כאשר סד הזמנים עבר מזמן יוער כי ביום 25/12/24 הוגשה בקשה להארכת תוקף ובהחלטתי עוד מאותו היום הוארך התוקף למשך 180 ימים נוספים.
37. יחד עם זאת, בבג"צ 2393/91 בעניין פרידנברג נ' שופטת השלום בת"א (פורסם בנבו) נדונה השאלה האם מוסמך בית המשפט להאריך את תקופת התפיסה של חפץ, שנתפס מכוח סעיף 32(א) לפקודת סדר הדין הפלילי אף אם חלפו ששה חודשים מיום התפיסה ובתקופה זו לא הוגש כתב אישום ולא הוארכה התקופה לתפיסת החפץ. בית המשפט העליון פסק כי בית המשפט רשאי, גם אם לא ניתן צו בינתיים, לפי סעיף 34 לפקודת סדר הדין הפלילי, להאריך את תקופת התפיסה. משעשה כן, לא תקום החובה הקבועה בסעיף 35 לפקודת סדר הדין הפלילי להחזיר את החפץ לאדם שממנו נלקח.

עוד נקבע כי על פי הגיונם של דברים ונוסחו של סעיף 35 לפקודת סדר הדין הפלילי ניתן לקבוע כי סמכות ההארכה נתונה לבית המשפט, גם כשלא הוארכה תקופת התפיסה תוך ששת החודשים הראשונים ולא הוגש כתב אישום. כך, בית המשפט דחה את הפרשנות שביקשה ההגנה ליתן לסעיף 35 לפקודת סדר הדין הפלילי, לפיה, סעיף 35 מחייב החזרה "אוטומטית" של החפץ התפוס, לידי מי שמידיו נלקח בתום ששת החודשים, תוך שהוא קובע כי מתן פרשנות שכזו לסעיף תביא לתוצאה שאין הדעת סובלת.

בית המשפט הוסיף וקבע גם:

"בלשון סעיף 35 לפסד"פ, אין כדי ללמד כי בית המשפט אינו מוסמך להאריך את תקופת התפיסה, כשחלפו שישה חודשים ולא הוגש כתב-אישום. כל שקובע סעיף 35 הוא, כי ביהמ"ש רשאי "להאריך את התקופה בתנאים שיקבע", והארכה בדיעבד אף היא במשמע, בהקשר החקיקתי והמהותי בו אנו עוסקים".

בית-המשפט קבע כי בנסיבות אותו המקרה לא הייתה מניעה ליתן צו בענין הארכת התקופה לתפיסת החפץ במסגרת דיון בבקשת העותר שם להחזרת התפוס, וזאת גם אם העלתה המשטרה בעל-פה את בקשתה להאריך את תקופת התפיסה בעת הדיון עצמו.

בפסיקה מאוחרת יותר של בית המשפט העליון בבש"פ 6686/99 בענין עובדיה נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] חזר בית-המשפט על ההלכה לפיה המשטרה רשאית על פי סעיף 35 לפקודת סדר הדין הפלילי לבקש ארכה, גם אם לא עשתה כן במהלך ששת החודשים הקבועים בחוק, ובית המשפט ייעתר לבקשה אם ישתכנע שאכן קיימים נימוקים המצדיקים זאת.

מן המקובץ עולה מפורשות כי לבית המשפט נתונה הסמכות - מכח סעיף 35 לפקודת הסדר הדין הפלילי - להאריך תקופת ההחזקה בתפוס גם אם זו הוגשה לאחר חלוף תקופת ששת החודשים.

38. בנסיבות העניין ומשהוגשה הבקשה להארכת תוקף התפוסים וניתנה החלטה בעניין זה, הרי שהתפוסים מוחזקים כדין.

39. אשר על כן, בשלב זה, בשים לה לפעולות החקירה שבוצעו ואלו אשר טרם הושלמו, ולנוכח תאריך תוקפם של התפוסים שהינו עד לשנת 2029 ומשמצאתי כי קיים חשש סביר כי התפוסים יועדו לשימוש למטרות עבירה, ומשלא שוכנעתי בדבר הייעוד הנטען לייבוא התפוסים, הגעתי לכלל מסקנה לפיה אין מקום להשיבם כעת למבקש ולכן אני מורה על דחיית הבקשה.

40. המזכירות תשלח ההחלטה לב"כ הצדדים.

ניתנה היום, כ"ג ניסן תשפ"ה, 21 אפריל 2025, בהעדר הצדדים.